

**ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАЛУЧЕННЯ ЗАХИСНИКА
У КРИМІНАЛЬНЕ ПРОВАДЖЕННЯ ЗА НОВИМ
КРИМІНАЛЬНИМ ПРОЦЕСУАЛЬНИМ
ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ**

Гідаят Закир-огли Алиєв

адвокат, м. Київ;

О.О. Самодіна

кандидат юридичних наук,

адвокат, м. Київ;

А.В. Самодін

кандидат юридичних наук,

викладач кафедри

кримінально-процесуальної діяльності

Національної академії внутрішніх справ.

Постановка проблеми. З огляду на стрімке реформування законодавства України у розрізі Європейських стандартів забезпечення прав і свобод людини у сфері кримінально-процесуальних відносин, а також нормативно-правового забезпечення діяльності інституцій адвокатури, на наш погляд, особливої уваги заслуговують окремі правові аспекти реалізації конституційних положень щодо забезпечення права підозрюваного на захист у кримінальному провадженні. Адже ст. 59 Конституції України закріплено, що кожен має право на правову допомогу, а для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Основним із завдань нового Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК), за твердженням його авторів, є створення рівних можливостей для кожної із сторін у кримінальному процесі та реальне впровадження у кримінальне судочинство принципу змагальності, за якого результат розгляду судом конкретного випадку притягнення особи до кримінальної відповідальності залежатиме виключно від обґрунтованості позицій сторін, яким надаються рівні права щодо подання доказів безпосередньо до суду. Такий підхід дасть змогу одночасно вирішити питання, пов'язані із підвищенням захисту прав особи на стадії досудового розслідування, оскільки у результаті запровадження таких новацій зникне сенс отримання показань слідчим чи прокурором із застосуванням насильства або погроз, адже такі відомості за законом не будуть доказами [5]. Разом з цим, в окремих провідних вчених-процесуалістів, а також у практиків-адвокатів, виникають питання, щодо проблематики сучас-

них нормативних тенденцій забезпечення засад змагальності та реалізації права на захист у сфері кримінально-процесуальних відносин.

У зв'язку з цим, відомий учений В.Г. Гончаренко значає, що змінилися підходи до співвідношення начал (або функцій) обвинувачення і захисту. У новому Кодексі домінуючим є принцип «Favor defensionis» — давній Римський принцип, який означає «перевага захисту»...[7].

Водночас О.Г. Яновська звертає увагу на те, що відповідно до ч. 2 ст. 22 КПК змагальна побудова кримінального провадження забезпечує сторонам рівні права на збирання та подання до суду доказів. Однак, на практиці, представляється, що сторона захисту не буде знаходитись у рівних умовах із стороною обвинувачення. Адже, існує пряма залежність сторони захисту від рішення сторони обвинувачення щодо доцільності проведення тих чи інших процесуальних дій, та явна невідповідність строків реагування судового органу на звернення двох сторін при вирішенні ідентичних питань у процесі досудового розслідування, що свідчить про відсутність рівності сторін та недостатню процесуальну забезпеченість засади змагальності у кримінальному провадженні [12].

Окреслені питання можливо розглядати у таких площинах як: реалізація загальних засад кримінального провадження щодо забезпечення права на захист (ст. 20 КПК) та змагальності сторін (ст. 22); професійна діяльність адвоката-захисника, в цілому, та його процесуальний статус у кримінальному провадженні, зокрема.

Звертаючи увагу на, в цілому позитивність, та прогресивність положень КПК, щодо реалізації права на захист у кримінальному провадженні, окремі положення процесуального порядку залучення захисника, на наш погляд, все ж таки потребують часткового доопрацювання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню питань, пов'язаних із забезпеченням права на захист у кримінальному провадженні, а також процесуального статусу захисника у сфері кримінально-процесуальних правовідносин безпосередньо приділяли свою увагу вітчизняні вчені, зокрема Т.В. Варфоломєєва, І.Ю. Головацький, Ю.М. Грошевой, В.Г. Гончаренко, Я.П. Зейкан, Л.М. Лобойко, В.Т. Маляренко, М.М. Михеєнко, В.Т. Нор, В.О. Попелюшко, О.Д. Святоцький, А.М. Титов, О.Г. Яновська та ін. Протягом 2012 та початку 2013 року у світлі нового кримінального процесуального законодавства проводилось чимало наукових заходів та робочих зустрічей вчених і практиків, щодо питань процесуального статусу та залучення захисника у кримінальному провадженні.

Мета дослідження полягає у з'ясуванні теоретичних та практичних аспектів залучення захисника за новим кримінальним процесуальним законодавством України, а також формулюванні окремих власних пропозицій щодо вдосконалення чинного кримінального процесуального законодавства України з окреслених питань.

Основні результати дослідження. На відміну від вимог ст. 21 КПК України 1960 р., у якій забезпечення права на захист визначалося через імперативну норму, щодо обов'язку органів досудового розслідування, прокурора

та суду роз'яснити право мати захисника, а також надати можливість особі захищатись встановленими законом засобами від пред'явленого обвинувачення та забезпечення охорони її особистісних інтересів, чинний КПК значно розширив нормативне тлумачення забезпечення права на захист як загальної засади кримінального провадження. Зокрема, ст. 20 розглядає забезпечення права на захист не тільки як обов'язок слідчого, прокурора, слідчого судді, суду роз'яснити підозрюваному, обвинуваченому його права та забезпечити право на кваліфіковану правову допомогу з боку обраного ним або призначеного захисника, а й більш повно деталізує саме поняття права на захист, яке полягає у наданні підозрюваному, обвинуваченому, виправданому, засудженому можливості надати усні або письмові пояснення з приводу підозри чи обвинувачення, право збирати і подавати докази, брати особисту участь у кримінальному провадженні, користуватися правовою допомогою захисника, а також реалізовувати інші процесуальні права, передбачені КПК. Законодавцем звертається увага і на можливість надання правової допомоги зазначеним особам безоплатно за рахунок держави. За своєю внутрішньою суттю та, фактично, й кінцевою метою, забезпечення права на захист безпосередньо пов'язане із реалізацією засади змагальності (ст. 22 КПК), що передбачає самостійне обстоювання стороною обвинувачення і стороною захисту їхніх правових позицій, прав, свобод і законних інтересів засобами, передбаченими КПК, зважаючи на положення рівності прав на збирання та подання до суду речей, документів, інших доказів, клопотань, скарг, а також на реалізацію інших процесуальних прав. При цьому, визначається, що захист здійснюється підозрюваним або обвинуваченим, його захисником або законним представником.

Основні процесуальні питання залучення захисника до участі у кримінальному провадженні регламентовано параграфом 3 КПК «Сторона захисту». З огляду на техніку нормотворчості, цікавим є визначення захисника подане у ст. 45 КПК, що захисником є адвокат, який здійснює захист підозрюваного, обвинуваченого, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, а також особи, стосовно якої передбачається розгляд питання про видачу іноземній державі (екстрадицію). На противагу цьому, КПК України 1960 р. визначав захисника як особу, яка у порядку, встановленому законом, уповноважена здійснювати захист прав і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого та надання їм необхідної юридичної допомоги при провадженні у кримінальній справі (ч. 1 ст. 44). Відразу зауважимо, що у Конституції України та у новому КПК використовується термін «правова допомога», а не «юридична допомога» як у КПК України 1960 р., і як вже відзначалось у правовій літературі, правова допомога є поняттям ширшим за змістом і охоплює всі види юридичної допомоги [11, с. 148].

Прогресивністю нового формулювання у ст. 45 КПК є те, що норма відразу визначає суб'єкта надання послуг захисту у кримінальному провадженні – адвоката як фізичної особи, яка здійснює адвокатську діяльність на підставах та в порядку, що передбачені Законом України «Про адвокатуру та

адвокатську діяльність». За такої умови законодавець подбав не тільки про професійний захист особи у сфері кримінально-процесуальних відносин, а й про самих адвокатів, усунувши можливості конкуренції з надання офіційної правової допомоги у кримінальному провадженні з боку фахівців у галузі права та близьких родичів, опікунів або піклувальників, як це було визначено у пунктах 2 та 3 ч. 3 ст. 44 КПК України 1960 р.

На необхідності законодавчого закріплення виключно професійного захисту у кримінальному судочинстві наголошував і обґрунтовував у своєму дисертаційному дослідженні А.М. Титов, зазначаючи, що такий захисник (фахівець у галузі права, близькі родичі) має брати участь у кримінальній справі лише поруч із захисником – адвокатом, бо лише останній відповідає всім світовим критеріям, визначеним для захисника у кримінальних справах [9, с. 125]. При цьому, поняття «фахівець у галузі права» не має свого офіційного визначення, не може бути співвіднесене з поняттям «вища або повна вища юридична освіта» відповідно до освітньо-кваліфікаційних рівнів визначених Законом України «Про вищу освіту». У цьому разі, як справедливо вказує І.Ю. Головацький, на такого захисника не поширюватимуться Правила адвокатської етики [6, с. 141].

На необхідності реформування приписів кримінального процесуального закону з огляду на процедуру залучення захисника пише і Я.П. Зейкан, зазначаючи, про необережність держави у зв'язку з допуском до участі у справі осіб, які не мають адвокатського посвідчення [8, с. 8]. Тому, варто підтримати висловлену у літературі тезу, що лише адвокатська діяльність, базується на перевірці професійних знань, дотриманні Правил адвокатської етики, дисциплінарній відповідальності, а надаючи можливість іншим фахівцям у галузі права здійснювати захист, можна лише знизити його кваліфікованість та ефективність [10, с. 106-107].

Сьогодні у КПК такий стан речей виправлено, оскільки, про професійність та належну компетенцію адвоката у сфері надання правової допомоги свідчать положення Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», зокрема, щодо вимог до осіб, які бажають стати адвокатом (ст.ст. 6 та 7), необхідності складання кваліфікаційного іспиту (ст.ст. 8 та 9), проходження стажування та прийняття присяги (ст.ст. 10, 11, 12), обов'язків адвоката (ст. 21), а також можливостей зупинення та припинення права на зайняття адвокатською діяльністю (розд. 5).

У КПК України 1960 р. правовим положенням ч. 5 ст. 44 визначалось, що про допуск захисника до участі в справі особа, яка проводить дізнання, слідчий, прокурор, суддя виносить постанову, а суд – ухвалу. У свій час науковцями пропонувалось встановити й строк винесення такої постанови, зокрема негайно, але не пізніше 24 годин з моменту звернення захисника [6, с. 140]. При цьому допуск захисника на підставі процесуального документа критикувався, оскільки така новація спрямована на погіршення становища обвинуваченого та його захисника [8, с. 11].

Поняття «запрошення захисника» (стосується підозрюваного, обвинуваченого, підсудного чи засудженого, їх законних представників, а також

інших осіб за проханням чи згодою підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого) і «призначення захисника» (стосується особи, яка провадить дізнання, слідчого чи суду), використані у ст. 47 КПК України 1960 р. у новому КПК замінено поняттям «залучення захисника» (ст. 48), у формі припису, про те, що захисник може у будь-який момент бути залученим підозрюваним, обвинуваченим, їх законними представниками, а також іншими особами за проханням чи згодою підозрюваного, обвинуваченого до участі у кримінальному провадженні. Залучається захисник і слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням у випадках та в порядку, визначеному ст.ст. 49 та 53 КПК. Фактично, законодавець вклав у поняття «залучення захисника» два різнопланові аспекти: і реалізацію права підозрюваного, обвинуваченого на професійний захист адвокатом, і обов'язок слідчого, прокурора, слідчого судді чи суду. При цьому, вже у ч. 2 ст. 53 КПК використовується термін «запрошення захисника». У новому КПК використовується і термін «призначення захисника», але він стосується виключно органу (установи), яка уповноважена законом на надання безоплатної правової допомоги (ч. 2 ст. 49). У нашому розумінні, щодо забезпечення права на професійний захист самим підозрюваним та іншими особами визначеними у ч. 1 ст. 48 КПК, доцільніше було б вжити термін «запрошення», а щодо обов'язку органів перерахованих у ч. 2 ст. 48 КПК використовувати – «залучення», оскільки у випадку залучення захисника слідчий, прокурор виносить постанову, а слідчий суддя та суд постановляє ухвалу (ч. 2 ст. 49 КПК). У випадку залучення захисника у формі передбаченій ч. 1 ст. 48 КПК, ніяких процесуальних рішень у формі постанови або ухвали не приймається, а ведеться мова виключно про подання захисником документів, які підтверджують повноваження захисника.

Не заперечуючи позитивні аспекти нового КПК, щодо забезпечення права на захист у кримінальному провадженні, неоднозначно може тлумачитись положення ч. 2 ст. 45 КПК, про те, що захисником не може бути адвокат, відомості про якого не внесено до Єдиного реєстру адвокатів України або стосовно якого у Єдиному реєстрі адвокатів України містяться відомості про зупинення або припинення права на зайняття адвокатською діяльністю. Вже сьогодні у практиці адвокатської діяльності зустрічаються випадки, коли органи досудового розслідування вимагають на підтвердження повноважень захисника не тільки свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю, а також ордер, договір із захисником чи доручення органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги (ч. 1 ст. 50 КПК), а й підтверджений Радою адвокатів України або відповідною радою адвокатів регіонів, витяг з Єдиного реєстру адвокатів України про дійсність відповідного свідоцтва на право зайняття адвокатською діяльністю. При цьому, ч. 2 ст. 50 КПК прямо визначає недопустимість встановлення будь-яких додаткових вимог, крім пред'явлення захисником документа, що посвідчує його особу, або умов для підтвердження повноважень захисника чи для його залучення до участі в кримінальному провадженні. Дійсно на практиці можуть мати місце випадки коли, беручи участь у кримінальному провадженні як захисник, особа (адвокат), може бути позбавлена права займатись адвокат-

ською діяльністю, або така діяльність може бути призупинена відповідно до положень Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». З такої точки зору, зазначена вимога органів досудового розслідування є виправданою, з іншого боку постають питання щодо: 1) законності вимоги, що встановлення обов'язку адвоката подавати відомості про себе з Єдиного реєстру адвокатів України, якщо це прямо не передбачено у КПК; 2) випадків, у яких адвокат зобов'язаний надавати таку інформацію органам досудового розслідування, прокурору, слідчому судді або суду: у момент залучення у кримінальне провадження; при проведенні будь-якої процесуальної дії за участю адвоката; у випадку виникнення сумнівів у сторони обвинувачення або суду у професійній компетенції захисника; 3) терміну дії та форми витягу з Єдиного реєстру адвокатів України тощо.

Положення ч. 2 ст. 45 КПК хоча і викладені у формі заборони, разом з тим не передбачає підстав та обов'язку перевірки дійсності свідцтва на право зайняття адвокатською діяльністю. У зв'язку із цим ми пропонуємо доповнити ст. 45 КПК ч. 3 таким змістом: «У випадку виникнення обґрунтованого сумніву, щодо невнесення відомостей про адвоката до Єдиного реєстру адвокатів України або наявності у ньому відомостей про зупинення чи припинення права особи на зайняття адвокатською діяльністю, слідчий, прокурор, слідчий суддя або суд мають право надіслати запит до Ради адвокатів України або відповідної ради адвокатів регіонів про, що повідомляється адвокат відносно, якого такий запит направлено. Направлення запиту не є підставою для позбавлення адвоката права здійснювати захист у кримінальному провадженні».

Під обґрунтованістю сумніву ми розуміємо ситуацію в якій слідчий, прокурор, слідчий суддя або суд у режимі прямого доступу до офіційного веб-сайту Національної асоціації адвокатів України (<http://www.unba.org.ua>) перевірів відкриту інформацію, щодо конкретної особи адвоката, яка внесена до Єдиного реєстру адвокатів України і не отримав відомостей визначених ч. 2 ст. 45 КПК. Адже, відповідно до ч. 2 ст. 17 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», до Єдиного реєстру адвокатів України вносяться такі відомості: прізвище, ім'я та по батькові адвоката; номер і дата видачі свідцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, номер і дата прийняття рішення про видачу свідцтва про право на заняття адвокатською діяльністю (номер і дата прийняття рішення про включення адвоката іноземної держави до Єдиного реєстру адвокатів України); найменування і місцезнаходження організаційної форми адвокатської діяльності, номери засобів зв'язку; адреса робочого місця адвоката, номери засобів зв'язку; інформація про зупинення або припинення права на заняття адвокатською діяльністю; інші відомості, передбачені зазначеним Законом. Тому, без такої попередньої перевірки сумнів слідчого, прокурора, слідчого судді або суду, щодо неможливості конкретної особи (адвоката) здійснювати захист у кримінальному провадженні участь не може бути обґрунтованим.

Пропоноване положення буде перебувати у взаємозв'язку з ч. 4 ст. 17 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» відповідно до якої, Рада адвокатів України і відповідні ради адвокатів регіонів надають витя-

ги з Єдиного реєстру адвокатів України за зверненням адвоката або іншої особи. У зв'язку із цим, доцільно внести відповідні зміни і до вказаної правової норми, зазначивши наступне: «За зверненням (письмовим запитом) органів досудового розслідування, прокурора, слідчого судді або суду, щодо підтвердження дійсності свідоцтва на право зайняття адвокатською діяльністю і внесення відповідних відомостей до Єдиного реєстру адвокатів України, у зв'язку із участю адвоката у кримінальному провадженні, Рада адвокатів України і відповідні ради адвокатів регіонів надають письмову відповідь (письмовий витяг з Єдиного реєстру адвокатів України) негайно».

Водночас, зазначимо, що документально підтверджений факт зупинення або припинення права на зайняття адвокатською діяльністю (зупинення дії свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю або його анулювання) в порядку, передбаченому законом є підставою для відводу захисника (п. 2 ч. 2 ст. 78 КПК), який вирішується у порядку передбаченому статтями 81 та 83 КПК.

Потребує дослідження і п. 2 ч. 1 ст. 50 КПК щодо підтвердження повноважень захисника ордером, договором із захисником або дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги. Законодавець не вказує на обов'язковість письмової форми договору, хоча на практиці така форма договору із захисником є обов'язковою з моменту фактичного надання правової допомоги. За загальним правилом, визначеним ст. 51 КПК, договір із захисником має право укласти особа, передбачена в ч. 1 ст. 45 КПК, а також інші особи, які діють у її інтересах, за її клопотанням або за її наступною згодою. Адже яким чином може укласти договір із захисником особа, яка, наприклад, перебуває під вартою, при цьому щодо якої виконано слідчим вимоги ч. 1 ст. 48 КПК, тобто надано допомогу у встановленні зв'язку із захисником або особами, які можуть запросити захисника, або надано можливість використати засоби зв'язку для запрошення захисника. Виходячи з цього виникає питання, щодо можливості попереднього укладення так званого «усного договору» з використанням засобів телефонного або електронного зв'язку.

Відповідно до ст. 26 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» документами, що посвідчують повноваження адвоката на надання правової допомоги, можуть бути: договір про надання правової допомоги; довіреність; ордер; доручення органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги. При цьому, відповідно до ст. 27 цього Закону договір про надання правової допомоги укладається в письмовій формі, як виключення договір про надання правової допомоги може вчинятися усно у випадку якщо клієнт невідкладно потребує надання правової допомоги, а укладення письмового договору за конкретних обставин є неможливим – з подальшим укладенням договору в письмовій формі протягом трьох днів, а якщо для цього існують об'єктивні перешкоди – у найближчий можливий строк. На наш погляд, таке положення має бути відображено й у ст. 51 КПК, у такій формі: «Як виняток, договір із захисником може вчинятися усно за умови, якщо затримана особа чи особа, яка тримається під вартою вислови-

ла вимогу, щодо особистого залучення захисника і така правова допомога потребується негайно, а конкретні обставини унеможливають укладення письмового договору. Про факт укладення усного договору про надання правової допомоги захисник негайно письмово повідомляє слідчого, прокурора, слідчого суддю або суд, який здійснює кримінальне провадження. Договір із захисником про правову допомогу у письмовій формі має бути укладений протягом трьох днів, а якщо для цього існують об'єктивні перешкоди – у найближчий можливий строк».

При усному укладенні договору про правову допомогу адвокату слід враховувати й вимоги ст. 28 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», щодо підстав для відмови в укладенні договору про надання правової допомоги, які не зовсім узгоджуються з положеннями ч. 4 ст. 47 КПК.

Висновки. Зазначене свідчить про те, що реформування інституту захисту у кримінальному провадженні відповідно до нового КПК відповідає положенням § 3 (с) статті 6 Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. і § 3 (d) ст. 14 ч. 3 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права 1966 р., а також реалізує положення Концепції реформування кримінальної юстиції, відповідно до розд. II, якої захисник (представник) має обиратися підозрюваним, обвинуваченим, потерпілим, як правило, з числа адвокатів, а органи досудового розслідування, державний обвинувач і суд мають бути позбавлені процесуальних можливостей втручатися у вибір захисника та перешкоджати його участі у справі [4]. Проте окремі положення нового КПК, щодо участі захисника у кримінальному провадженні потребують подальшого обговорення на шпальтах наукової періодики за участю провідних вчених-процесуалістів та адвокатів-практиків, нормативного вдосконалення та додаткового тлумачення відповідних норм чинного КПК з метою забезпечення якісної та своєчасної реалізації права на захист особи у сфері кримінально-процесуальних правовідносин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України: Закон України: чинне законодавство з 19 листопада 2012 року: (Офіц. текст). – К. : ПАЛИВОДА А.В., 2012. – 382 с. – (Кодекси України).

2. Кримінально-процесуальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 8 верес. 2011 р.: (Офіц. текст). – К. : ПАЛИВОДА А.В., 2011. – 264 с. – (Кодекси України).

3. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. № 5076-VI: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.

4. Концепція реформування кримінальної юстиції України: Затверджена Указом Президента України від 8 квітня 2008 року № 311/2008: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua>.

5. Пояснювальна записка до проекту Кримінального процесуального кодексу України: (реєстр. № 9700 від 13.01.2012, розроблений робочою групою з питань реформування кримінального судочинства, яка утворена Указом Президента

України від 17.08.2010 р. № 820): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_2?pf3516=9700&skl=7.

6. Головацький І.Ю. Діяльність адвоката-захисника у кримінальному процесі. Навч. посібник. / І.Ю. Головацький. – К. : Атіка, 2003. – 352 с.

7. Гончаренко В.Г. Цитата до відео лекції «Деякі концептуальні новели нового кримінального процесуального законодавства України» : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kpk.uinfo.pro_goncharenko.html#prettyPhoto.

8. Зейкан Я.П. Захист у кримінальній справі: Наук. – практ. посіб. / Я.П. Зейкан. – К. : Вища шк., 2002. – 271 с.

9. Титов А.М. Основні принципи та особливості участі захисника на досудовому слідстві: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 (Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза): Донецький юрид. ін-т. – Донецьк, 2005. – 232 с.

10. Хмелевська Н.В. Поняття гарантій забезпечення правової допомоги громадян в Україні /Н.В. Хмелевська // Вісник Академії адвокатури України. – 1(20) 2011. – С. 105-108.

11. Хмелевська Н.В. Розмежування понять «правова допомога» та «юридична допомога» як основа цілісної системи правової допомоги / Н.В. Хмелевська // Вісник Академії адвокатури України. – 3(25) 2012. – С. 143-149.

12. Яновська О.Г. Змагальність як засада кримінального провадження за новим Кримінальним процесуальним кодексом України: Тези виступу: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nsj.gov.ua/training/judges/kpk4/>.

Алієв Г.З., Самодіна О.О., Самодін А.В. Окремі аспекти залучення захисника у кримінальне провадження за новим кримінальним процесуальним законодавством України

У статті розглянуто теоретичні та практичні аспекти залучення захисника за новим кримінальним процесуальним законодавством України, а також сформульовані окремі пропозиції щодо його вдосконалення.

Ключові слова: забезпечення права на захист, участь захисника у кримінальному провадженні, захисник, адвокат, Єдиний реєстр адвокатів України.

Алиев Г.З., Самодина Е.А., Самодин А.В. Отдельные аспекты привлечения защитника в уголовное производство по новому уголовному процессуальному законодательству Украины

В статье рассматриваются теоретические и практические аспекты привлечения защитника по новому уголовному процессуальному законодательству Украины, а также сформулированы отдельные предложения касательно его усовершенствования.

Ключевые слова: обеспечение права на защиту, участие защитника в уголовном производстве, защитник, адвокат, Единый реестр адвокатов Украины.

Aliiev H.Z., Samodina O.O., Samodin A.V. Aspects of defender involvement practice in a criminal procedure in the context of the new criminal procedure legislation of Ukraine

In the article the theoretical and practical aspects of bringing in of defender are examined on the new criminal judicial statute of Ukraine, and also separate suggestions are set forth concerning his improvement.

Keywords: providing of right of defenses, participating of defender in a criminal production, defender, advocate, Single register of advocates of Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 17.02.2013 р.